

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY Z POHLEDU STÁTNÍCH INSTITUCÍ A LEGISLATIVNÍHO PROSTŘEDÍ V ČR

*konference Veřejné zakázky ve zdravotnictví
Olomouc, 16. 9. 2025*

*doc. JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D., předseda Úřadu pro ochranu
hospodářské soutěže*

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ DO ZADÁVACÍCH ŘÍZENÍ V EU

§ 6 ZZVZ

- zadavatel musí ve vztahu k dodavatelům dodržovat zásadu rovného zacházení a zákazu diskriminace a nesmí omezovat účast v zadávacím řízení dodavatelům, kteří mají sídlo v členském státě EU, EHP, Švýcarsku či v jiném státě, který má s ČR nebo s EU uzavřenu mezinárodní smlouvu zaručující přístup dodavatelům z těchto států k zadávané VZ

Rozsudek SD EU ze dne 22. 10. 2024 ve věci **C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi vs. Ticaret*** – zásadní závěry v přístupu třetích zemí do zadávacích řízení v EU:

- Dodavatelé ze třetích zemí, které neuzavřely s čl. státem či s EU mezinárodní reciproční dohodu v oblasti VZ, se nemohou dovolávat zásady nediskriminace a rovného přístupu vůči dodavatelům ze zemí EU
- Tuzemští dodavatelé nemohou namítat vůči zadavateli, že dodavatelům ze třetích zemí rovný přístup zaručil, resp. že jim přístup neomezil
- Dodavatelé ze třetích zemí mohou podávat námitky a dovolávat se vnitrostátního přezkumu postupu zadavatele vůči nim v zadávacím řízení, nemohou se však obrátit na SD EU

* Obdobné závěry lze dovodit i z rozsudku SD EU ve věci C-266/22

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

doporučení Úřadu

- Členský stát EU **nesmí přijímat žádné obecné opatření** (tj. zákon ani jiný obecně závazný předpis či pokyn) k úpravě účasti dodavatelů ze třetích zemí v zadávacím řízení. Může tak učinit **sám zadavatel**, a to v **každém konkrétním případě**.
- Zadavatel **může** v zadávacích podmínkách **stanovit zákaz účasti dodavatelů ze třetích zemí, a to ze všech, nebo jen z některých**.
- **Pokud** zadavatel účast dodavatelů ze třetích zemí **nevyloučí, je připuštěna!**
- **Pokud** zadavatel účast těchto dodavatelů **nevyloučí, může** k nim v zadávacím řízení **přistupovat stejně** jako k dodavatelům z čl. států EU, **anebo** vůči nim **může přijmout znevýhodňující opatření** (vůči všem či vůči některým).

Znevýhodňující opatření např.

- **úprava bodového hodnocení** v neprospěch těchto dodavatelů,
- **přísnější požadavky** na prokázání **kvalifikace** či na **obsah** nebo **formu** předkládaných dokladů,
- **přísnější obchodní nebo smluvní podmínky**, atp.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

doporučení Úřadu

- Pravidla pro vyloučení mohou být založena **na původu dodavatele či dodávaného zboží**.
- Při formulaci vymezení okruhu vyloučených dodavatelů lze vycházet z **čl. 3 odst. 1 Nařízení (EU) 2022/1031 (tj. nařízení IPI)**.
- Při formulaci omezení vztahujícího se k původu zboží lze vycházet např. z **§ 168 odst. 1 ZZVZ**.
- Omezující opatření se mohou vztahovat i na **poddodavatele**, přičemž při formulaci lze vycházet z **čl. 8 odst. 1 nařízení IPI**. **Měla by být však možná výměna poddodavatele** (viz např. **§ 85 odst. 2 ZZVZ**).
- U **sektorových veřejných zakázek** na **dodávky** platí **§ 168 ZZVZ**:
 - **stanovena pravidla pro vyloučení účastníků**, jejichž nabídka obsahuje dodávky ze třetích zemí, a znevýhodnění takových účastníků při hodnocení nabídky.
 - **zadavatel se nesmí odchýlit**.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

doporučení Úřadu

Na kterého dodavatele ze třetí země se vztahuje některá z mezinárodních recipročních smluv?

- Nutno řešit individuálně s přihlédnutím ke konkrétnímu textu smlouvy, neboť **jednotlivé smlouvy mohou mít různou působnost a zahrnovat různý okruh výjimek.**

Jak zjistit, zda existuje taková reciproční smlouva?

- Online nástroj Evropské komise „**Procurement for Buyers**“, dostupný [ZDE](#).

Vyhledání seznamu zemí (i smluv), s nimiž má EU či členský stát zadavatele uzavřenou smlouvu založenou na reciprocitě při zadávání VZ (tzn. že zadavatel musí s dodavateli z těchto zemí jednat za rovných podmínek jako s dodavateli z čl. států), a seznamu zemí, jejichž společnosti jsou v daném ZŘ vyloučeny z účasti.

- Nástroj „**Access2Markets**“, dostupný [ZDE](#)

Slouží k vyhledání smluv uzavřených podle konkrétní „třetí země“ anebo podle konkrétní smlouvy.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

Rozhodnutí Úřadu sp. zn. S0316/2025/VZ, potvrzeno sp. zn. R0097/2025/VZ

(Z: Dopravní podnik města Jihlavy, a.s., VZ: Dodávka až 20 ks nových nízkopodlažních trolejbusů)

Skutkový stav

- **Turecký dodavatel** (Bozankaya Raylı Sistemler A.Ş.) návrhem napadl údajně **diskriminační hodnoticí kritéria**, která **zvýhodňovala dodavatele, který předloží rozhodnutí o schválení daného typu trolejbusu v jiné zemi EU** (zvýhodnění mohlo činit až 20 %).
- Navrhovatel považoval za **diskriminační** rovněž ustanovení **zadávací podmínky, která neumožňovala dodání vozidla použitého při schvalovacím procesu před Drážním úřadem**.
- **Úřad návrh zamítl** dle § 265 písm. a) ZZVZ.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

Závěry Úřadu a jeho předsedy:

- Nastavení hodnoticích kritérií je věcí zadavatele a Úřadu nepřísluší mu do jeho úvah ingerovat nad rámec zjevných excesů, které by mohly znamenat zásadní omezení hospodářské soutěže a pojmout do hodnocení skrytý prvek kvalifikace. To však v posuzovaném případě nenastalo.
- Jestliže se zadavatel rozhodl bonifikovat dodavatele, kteří jsou schopni nabídnout plnění (trolejbusy), které bude pro zadavatele představovat větší míru jistoty co do kvality a technického provedení, nejedná se v šetřeném případě o (excesivní) požadavek, který by byl v rozporu se zákonem.
- Předseda odkázal mj. i na rozsudek SDEU ve věci C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret a na něj navazující [výkladové stanovisko Úřadu](#), k čemuž uvedl, že zadavatel v daném případě žádná znevýhodňující opatření při hodnocení dodavatelů ze třetích zemí nestanovil, ačkoli k tomu byl oprávněn, a napadená kritéria hodnocení vymezil pro všechny potenciální dodavatele stejně.
- V posuzovaném případě pak zadavatel rozporná kritéria odůvodnil dostatečně a namísto omezení dodavatelů ze třetích zemí pouze stanovil zvýhodnění při hodnocení pro takové dodavatele, kteří již své výrobky mají schváleny v některé ze zemí EU.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

Rozhodnutí Úřadu sp. zn. S0329/2025/VZ, zrušeno sp. zn. R0096/2025/VZ

(Z: Dopravní podnik hl. m. Prahy, akciová společnost, VZ: Rámcová dohoda na nákup až 180 ks bateriových trolejbusů)

Skutkový stav

- Navrhovatel (Bozankaya Raylı Sistemler A.Ş) napadl návrhem **zadávací podmínku**, která v souladu s rozsudkem SDEU ve věci C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret **znemožňovala účast v zadávacím řízení dodavatelům ze třetích zemí**. Dle navrhovatele tím zadavatel fakticky omezil soutěž pouze na jednu společnost a jeho postup je tak rozporný s § 36 odst. 1 ZZVZ a zásadou zákazu diskriminace a také je ne hospodárný.
- Kromě toho napadá navrhovatel i další zadávací podmínky (požadavky na technickou kvalifikaci, vymezení hodnoticích kritérií, požadavek na předložení vzorku, aj.)
- **Úřad výrokem I. návrh v části** směřující **proti zadávací podmínce zamezující účast dodavatelům ze třetích zemí **zamítl**** dle § 265 písm. a) ZZVZ.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

- Úřad výrokem II. návrh ve zbylé části zamítl dle § 265 písm. b) ZZVZ, **nebot' nebyl podán oprávněnou osobou**, což Úřad odůvodnil následovně.
- Navrhovatel je **dodavatelem ve smyslu § 5 ZZVZ** a zjevně se hodlal šetřeného zadávacího řízení **účastnit v pozici dodavatele**, což mu však zadávací podmínky s odkazem na rozsudek SDEU ve věci C-652/22 Kolin İnşaat Turizm Sanayi ve Ticaret neumožňovaly (viz závěry k výroku I. Rozhodnutí).
- Vzhledem k tomu, že navrhovatel vystupoval při podání námitek a návrhu z pozice dodavatele, **byl z účasti v zadávacím řízení vyloučen zadávací podmínkou znemožňující účast dodavatele ze třetích zemí**.
- Navrhovateli, který se nemůže účastnit jako dodavatel zadávacího řízení, **nehrozí v důsledku nastavení zadávacích podmínek vznik újmy**, proto **není** k obraně proti zadávacím podmínkám **aktivně legitimován**. Z uvedeného důvodu se Úřad dalšími námitkami navrhovatele věcně nezabýval.

PŘÍSTUP DODAVATELŮ ZE TŘETÍCH ZEMÍ

Závěry předsedy Úřadu:

- Posouzení **aktivní legitimace Úřadem není správné** a souladné s dosavadní rozhodovací prací.
- **Aktivní legitimaci k podání námitek/návrhu je nutno vykládat extenzivně**, neboť je žádoucí, aby **přezkumné řízení před Úřadem bylo dostupné co nejširšímu okruhu dodavatelů**. To platí pro všechny formy účasti dodavatele na plnění VZ:
 - ať již samostatně na základě své vlastní nabídky či
 - ve spolupráci s dalšími dodavateli (podání společné nabídky nebo v pozici poddodavatele).
- Z podání navrhovatele neplynulo jednoznačně, že by se chtěl ucházet o veřejnou zakázku toliko v pozici dodavatele, **naopak v průběhu správního řízení doložil, že je schopen se zadávacího řízení účastnit v pozici poddodavatele** (své dceřiné společnosti se sídlem v Německu nebo s jinými spolupracujícími dodavateli).
- Pokud účast navrhovatele na veřejné zakázce nebyla zcela vyloučena, může se také v tom odpovídajícím rozsahu domáhat vnitrostátních ustanovení o přezkumu, neboť v daném případě připadá v úvahu jeho účast na pozici poddodavatele. **K závěru, že mu hrozí újma z důvodu nemožnosti plnit takovou část plnění VZ, která by odpovídala jeho účasti jako poddodavatele, postačí jeho potenciální schopnost takovou část splnit.**
- **Předseda Úřadu zrušil výrok II. prvostupňového rozhodnutí** a vrátil věc Úřadu k novému projednání.

OPATŘENÍ IPI

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/1031**, o přístupu hospodářských subjektů, zboží a služeb třetích zemí na trhy Unie s veřejnými zakázkami a koncesemi a o postupech na podporu jednání o přístupu hospodářských subjektů, zboží a služeb Unie na trhy třetích zemí s veřejnými zakázkami a koncesemi (nástroj pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek).
- Účinnost od **29. 8. 2022**
- Nástroj pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek (**I**nternational **P**rocurement **I**nstrument), který má za **cíl vložit do rukou Evropské komise pravomoc provést šetření vůči třetí zemi, u které je podezření, že omezuje přístup** dodavatelů, zboží, služeb nebo stavebních prací z Evropské unie **na svůj trh s veřejnými zakázkami** a koncesemi.
- Pokud šetření potvrdí existenci restriktivních opatření nebo postupů a konzultace s danou třetí zemí nepovedou k přijetí uspokojivých nápravných opatření, **přijme Evropská komise opatření (prostřednictvím prováděcího aktu opatření IPI)** ve formě úpravy bodového hodnocení nebo vyloučení nabídek z této třetí země.
- Opatření mohou dopadat **na veřejné zakázky od určité významné výše předpokládané hodnoty** (u **stavebních prací a koncesí** je tato výše stanovena na **15 mil. EUR bez DPH** a u **zboží a služeb** na **5 mil. EUR bez DPH**). Podrobnější pravidla jsou stanovena pro zadávání na základě rámcových dohod a dynamických nákupních systémů přesahujících tento limit.
- **Pozor na povinnosti** vyplývající **pro zadavatele** v případě opatření IPI
 - oznámit prostřednictvím formuláře v TED, že opatření IPI bylo aplikováno
 - při využití výjimky z aplikace opatření IPI povinnost oznámit Evropské komisi informace podle čl. 9 odst. 2 nařízení k IPI, a to **ve lhůtě 30 dnů po zadání veřejné zakázky** a na e-mail: trade-eu-international-procurement-instrument@ec.europa.eu

OPATŘENÍ IPI

PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ Komise (EU) 2025/1197 ze dne 19. června 2025,

kterým se ukládá opatření v rámci nástroje pro mezinárodní zadávání veřejných zakázek omezující **přístup hospodářských subjektů a zdravotnických prostředků pocházejících z Čínské lidové republiky** na trh Evropské unie s veřejnými zakázkami na zdravotnické prostředky podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1031.

- **první opatření** přijaté v rámci nařízení **IPI**
- **účinnost od 30. 6. 2025**, obsah opatření dostupný [ZDE](#)
- zaměřeno pouze **proti Číně**

Veřejní zadavatelé a zadavatelé dle § 4 odst. 3 ZZVZ (tj. sektorové VZ) **mají povinnost při zadávání VZ**

- na **zdravotnické prostředky s CPV kódem 33100000-1 až 33199000-1**
- s předpokládanou hodnotou **od 5 000 000 EUR bez DPH**
- **vyloučit dodavatele z Číny**

NAŘÍZENÍ O ZAHRANIČNÍCH SUBVENCÍCH

- **NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/2560 o zahraničních subvencích narušujících vnitřní trh** a s ním související prováděcí nařízení
- nařízení je aplikovatelné od 12. července 2023, samotná **povinnost dodavatelů předkládat oznámení či prohlášení o zahraničních finančních příspěvcích platí v zadávacích řízeních zahájených od 12. října 2023**
- povinnosti pro zadavatele i dodavatele **při zadávání veřejných zakázek/rámcových dohod od 250 mil. EUR**
- **novelizace ZZVZ provedená zákonem č. 69/2025 Sb.**, kterým se mění zákon č. 215/2004 Sb., o úpravě některých vztahů v oblasti veřejné podpory a o změně zákona o podpoře výzkumu a vývoje, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony
- dle čl. 28 odst. 6 nařízení má zadavatel povinnost v oznámení o zahájení zadávacího řízení – a v případech jednacího řízení bez uveřejnění v zadávací dokumentaci – **informovat o oznamovací povinnosti dle nařízení.**
- <https://uohs.gov.cz/cs/verejne-zakazky/narizeni-o-zahranicnich-subvencich-narusujicich-vnitri-trh.html>

INOVACE VE VEŘEJNÝCH ZAKÁZKÁCH

Význam inovací ve zdravotnictví

- rychlý technologický pokrok – zdravotnictví jako přirozené prostředí pro inovace
- inovace přinášejí efektivitu, kvalitu péče a často i úspory v dlouhodobém horizontu

ÚOHS nebrání inovativním řešením, pokud jsou:

- dostatečně určitě popsána v zadávací dokumentaci
- dodavatelé schopni požadované plnění ocenit a nabídnout

- Zadavatel má diskreci v rozhodnutí, kdy a co poptávat – ÚOHS nebude zasahovat, pokud nejsou porušena pravidla ZZVZ
- Inovace a pokročilé technologie jsou vítány, pokud podporují rovný přístup a soutěž

ZADÁVACÍ PODMÍNKY VZ S INOVATIVNÍM PŘEDMĚTEM PLNĚNÍ

Rozhodnutí Úřadu sp. zn. S0922/2024/VZ potvrzeno sp. zn. R0008/2025/VZ

(Z: Fakultní nemocnice Olomouc, VZ: Vybudování informační a komunikační platformy pro telemedicínu Telemedicínského centra)

Skutkový stav

- Předmět plnění: **inovativní řešení v oblasti využití technologií** ve zdravotnictví. Vytvoření platformy a komunikačního rozhraní pro sdílení dat ve zdravotnictví založené na mezinárodních standardech.
 - V ČR jde o nové řešení, **zadavatel je v tomto směru průkopníkem**, spolupracuje v této oblasti i s Ministerstvem zdravotnictví na vytváření metodik, standardů apod. Pokrok v této oblasti **významně podporuje EU** (EHealth a European Health Data Space).
 - Navrhovatel napadal **zadávací podmínky**, zejm. jejich údajnou nejednoznačnost spočívající v tom, že **vymezily jen rámec požadovaného systému**.
 - Dále brojil proti rozhodnutí zadavatele pořídit si daný systém již nyní, ačkoli v budoucnu **lze očekávat normativní úpravy v této oblasti**.
- **Úřad návrh zamítl** dle § 265 písm. a) ZZVZ.

ZADÁVACÍ PODMÍNKY VZ S INOVATIVNÍM PŘEDMĚTEM PLNĚNÍ

Závěry Úřadu a jeho předsedy:

Jak Úřad rozhodl?

- Úřad by neměl zadavateli zasahovat do rozhodnutí co a kdy poptávat, pokud je zadavatel schopen v zadávací dokumentaci popsat předmět plnění tak, že dodavatelé jsou schopni jeho vytvoření ocenit.
- Je třeba zohlednit specifika předmětu plnění vyplývající z jeho inovativní povahy.
- Jde o dynamicky se rozvíjející společensky významnou oblast, tj. lze předpokládat, že požadavky na systém telemedicíny se budou dále vytvářet a měnit i v budoucnu. Nic ovšem nenaznačuje tomu, že by v budoucnu přijaté normy a požadavky byly revoluční vůči tomu, co zadavatel nyní požaduje v zadávacích podmínkách. Zadavatel zvolil takové parametry plnění, o nichž lze z dobrých důvodů předpokládat, že budou právě těmi, na nichž bude budoucí standardizace založena (zadavatel se dokonce na jejím vzniku podílí). Zvolil pokročilý a preferovaný standard plnění, o němž nelze předpokládat, že by byl v době plnění VZ překonán či modifikován.

ZADÁVACÍ PODMÍNKY VZ S INOVATIVNÍM PŘEDMĚTEM PLNĚNÍ

Závěry Úřadu a jeho předsedy:

- Na požadavku, aby plnění VZ odpovídalo „platným normám“, není nic nestandardního. **Otázka změny platných norem či nabytí účinnosti norem nových v průběhu plnění VZ není otázkou posouzení zákonnosti zadávacích podmínek, nýbrž otázkou možnosti změn smluvního závazku (viz § 222 ZZVZ).**
- **Vadou zadávacích podmínek není ani požadavek na přizpůsobení plnění VZ pro napojení jiných (dosud neexistujících) systémů v budoucnu, neboť nebrání dodavateli plnění ocenit; jde o způsob zajištění interoperability v budoucnu.** Dodavateli postačuje zajistit soulad plnění s požadovaným standardem; není po něm požadováno, aby rozhraní přizpůsoboval na externí systémy – to není předmětem plnění. Je pouze na zadavateli, aby si zajistil soulad poptávané platformy se závaznými předpisy a následné navázání externích systémů.
- **Zadavatel tedy vymezil minimální úroveň požadovaného plnění jednoznačně.** Změna ve standardech, k níž může dojít v budoucnu, nezpůsobuje nejasnost zadávacích podmínek a ani nebrání dodavatelům podat a nacenit vzájemně porovnatelné nabídky.

Děkuji Vám za pozornost